

**OPETUSMINISTERIÖN, HÄMEEN AMMATILLISEN KORKEAKOULUTUKSEN
KUNTAYHTYMÄN JA HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULUN VÄLINEN SOPIMUS
KAUDELLE 2010-2012**

KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET

Yliopistot ja ammattikorkeakoulut edistävät toiminnallaan kansalaisten hyvinvointia ja sivistystä sekä kestäväää taloudellista, kulttuurista, ekologista ja sosiaalista kehitystä. Toiminta on korkealaatuista, vaikuttavaa, eettistä ja tukee monikulttuurisen yhteiskunnan kehitystä.

Yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat innovaatiojärjestelmän perusta. Korkeakoulut toimivat aktiivisena osana yhteiskuntaa. Yritykset, työyhteisöt ja viranomaiset ovat kiinnostuneita osallistumaan korkeakoulujen kehittämiseen ja hyödyntävät niiden tarjoamaa osaamista.

Korkeakoulut kehittävät toimintaansa kansainvälisinä ja vetovoimaisina oppimis- ja tutkimusyhteisöinä. Korkeakoulut profiloituvat kansainvälisessä toiminnassaan omilla vahvuusalueillaan ja kantavat vastuuta globaalien kysymysten ratkaisemisessa.

Korkeakoulut järjestävät toimintansa taloudellisesti, tuottavasti ja tehokkaasti. Korkeakoulut pyrkivät toiminnassaan tarkoituksenmukaiseen yhteistyöhön ja työnjakoon. Rakenteellista kehittämistä jatketaan tavoitteena tiiviimpi korkeakouluverkko, vahvat, vetovoimaiset sekä koulutustarjonnaltaan ja tutkimus- ja kehittämistoiminnaltaan profiloituneet korkeakouluyksiköt.

Yliopistot vahvistavat korkeatasoisen tieteellisen tutkimuksen, taiteellisen toiminnan ja tasa-arvoisen tutkijanuran edellytyksiä sekä asemaansa kansainvälisessä tutkimuskentässä. Yliopistot turvaavat oman profiilinsa mukaisesti työvoiman ja tutkijakunnan saatavuuden.

Ammattikorkeakoulut vahvistavat työelämään, taiteelliseen toimintaan ja alueellisiin tarpeisiin kytkeytyvää opetusta, yrittäjyyttä sekä erityisesti tuotekehitykseen sekä yritysten, työyhteisöjen ja kolmannen sektorin kehittämiseen liittyvää tutkimus- ja kehitystyötä. Ammattikorkeakoulut turvaavat oman profiilinsa mukaisesti työvoiman saatavuuden.

Korkeakoulut vahvistavat elinikäisen oppimisen edellytyksiä joustavoittamalla koulutusjärjestelyjä, kehittämällä eri tavoin hankitun osaamisen tunnustamista sekä monipuolistamalla avoimen korkeakouluopetuksen tarjontaa. Yliopistot ja ammattikorkeakoulut uudistavat opiskelijavalintaansa sellaiseksi, että siirtyminen toisen asteen koulutuksesta korkeakoulutukseen nopeutuu. Opintoprosessien kehittämisellä vähennetään keskeyttämistä sekä nopeutetaan tutkintojen suorittamista ja sen jälkeistä siirtymistä työelämään. Yliopistot ottavat käyttöönsä valtakunnallisen opiskelijapalautejärjestelmän. Ammattikorkeakoulut jatkavat opiskelijapalautejärjestelmän sisällöllistä kehittämistä.

Yliopistot ja ammattikorkeakoulut lisäävät yhteistyötään työelämän ja innovaatio-järjestelmän muiden toimijoiden kanssa. Alueiden ja työelämän muuttuviin tarpeisiin vastataan ensisijaisesti aikuiskoulutustarjontaa kehittämällä. Korkeakoulut osallistuvat aktiivisesti alueellisten strategioiden valmisteluun sekä alueidensa kehittämiseen. Korkeakoulut tehostavat tutkimustulosten ja osaamisen liiketoiminnallista ja muuta yhteiskunnallista hyödyntämistä sekä innovaatiopalveluita.

Korkeakoulut kehittävät toimintaansa siten, että ne ovat kilpailukykyisiä, tasa-arvoisia ja kiinnostavia työ- ja opiskelupaikkoja. Korkeakoulut hyödyntävät toimintansa kehittämisessä arviointien ja laatujärjestelmiensä auditointien tuloksia.

HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULUN TEHTÄVÄ, PROFILI JA PAINOALAT

Hämeen ammattikorkeakoulun strategian ja vision mukaisesti HAMK on arvostettu kansainvälinen korkeakoulu, joka on toiminta-alueensa johtava innovaatioiden ja yrittäjyyden edistäjä, väestön osaamistason kohottaja sekä joustava työelämän yhteistyökumppani ja uudistaja. HAMK on verkostoitunut ja nopea-liikkeinen ajasta ja paikasta riippumattoman koulutuksen, työelämän ja T&K- toiminnan yhdistäjä ja kehittäjä.

Strategiansa mukaisesti Hämeen ammattikorkeakoulu:

1. Korostaa tehtävässään väestön osaamistason kohottamista ja alueen innovaatiotoiminnan edistämistä.
2. Profiloituu aikuiskouluttajana ja kansainvälistyvän koulutuksen, työelämän ja TKI-toiminnan yhdistäjänä ja kehittäjänä.
3. Painottaa verkostoyhteistyöhön perustuvaa opintoprosessien sekä ajasta ja paikasta riippumattoman elinikäisen oppimisen kehittämistä.

Hämeen ammattikorkeakoulun koulutusalaakohtaiset painoalat ovat ammatillinen opettajankoulutus, kestävä kehitystä edistävä biotalousalan/luonnonvara-alan koulutus sekä kansainvälinen tekniikan ja liikenteen koulutus.

Toiminta-alueen ytimenä on Helsinki-Hämeenlinna-Tampere kehityskäytävä. Kumppanuuksien pääsuuntana on metropolialue.

Tavoitteet	Vuosina 2010 - 2012 keskimäärin
Ammattikorkeakoulututkinnot	988
Kulttuuriala	80
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	150
Luonnontieteiden ala	40
Tekniikan ja liikenteen ala	372
Luonnonvara- ja ympäristöala	145
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	191
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	10
Ammattikorkeakoulukohtaiset tavoitteet	
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	85
Ammatillinen opettajankoulutus	390
Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä	350
Suomesta lähteneiden tai Suomeen saapuneiden vaihto-opiskelijoiden määrä (vaihdon kesto yli 3 kk)	400

Tunnuslukutavoitteet	Toteuma 2009		Tavoite 2012
	Amk	Amk-sektori yht.	Amk
Opiskelijat (FTE) / opettajat	16.86	16.74	16.10
Tutkinnot / opettajat	3.04	3.29	3.60
Julkaisut / päätoimiset opettajat ja t&k-henkilöstö	0.32	0.46	0.52
T&k-hankeissa suoritettut opintopisteet/ läsnä olevat opiskelijat	2.11	3.78	5.00
Opettajien ja tutkijoiden kv-liikkuvuus (väh. 1 vko) / päätoimiset opettajat ja t&k-henkilöstö	0.74	0.88	1.00
Aloittaneista tutkinnon suorittaneiden osuus 5 vuoden kuluttua aloittamisesta (%) *	55.8	59.8	70.0
Vähintään 45 opintopistettä suorittaneiden osuus tutkintoa suorittavista (%)	44.7	53.9	65.0
Tutkinnon suorittaneiden osuus tutkinnon suorittaneiden ja keskeyttäneiden yhteismäärästä (%)	68.5	66.0	75.0
Kansallisen kilpailun tutkimusrahoituksen (SA, Tekes) osuus kokonaisrahoituksesta (%) *	0.8	0.4	1.0
Maksullisen palvelutoiminnan tulojen määrä suhteessa koko tulo-rahoituksen määrään (%) *	17.2	9.1	23.0
Työllisten osuus tutkinnon suorittaneista (%) *	93.8	95.1	95.0

* = Toteumatiedot vuodelta 2008

KESKEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Helsingin laajan metropolialueen kansainvälistä kilpailuasemaa vahvistetaan Hämeen ja Lahden ammattikorkeakoulujen sekä Laurean muodostaman FUAS-liittouman vuosille 2010 - 2012 laaditulla toimenpideohjelmalla, joka tiivistää korkeakoulujen yhteistyötä ja selkiyttää työnjakoa.

Toimenpideohjelma perustuu yhteisesti hyväksytyyn strategiseen tahtotilaan ja tavoitteisiin. Se käsittää ammattikorkeakoulujen sopimus pohjaisen yhteistyön, toimintojen profiloinnin ja työnjaon sekä mahdollistaa vaiheittain etenevät yhteistyömuodot muiden metropolialueen korkeakoulujen kanssa. Toimenpideohjelma on hyväksytty kunkin osapuolen normaalissa päätöksentekojärjestyksessä.

Tahtotilana vuodelle 2020 on kansainvälisesti arvostettu Helsingin laajan metropolialueen kansainvälistä kilpailuasemaa vahvistava itsenäisten korkeakoulujen liittoutuma, joka tarjoaa toimialallaan kaikki metropolialueen elinkeinoelämän ja väestön tarvitsemat korkeakouluopetus-, tutkimus- sekä aluekehityspalvelut.

Metsäalan ammattikorkeakouluverkosto jatkaa työtään tavoitteena alan nuorten tutkintoon johtavan koulutuksen yksikköjen vähentäminen vuoteen 2012 mennessä.

RAHOITUS

Perusrahoitus

Ammattikorkeakoululain (351/2003) 32 §:n mukainen ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle myönnettävä perusrahoitus määräytyy opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) ja asetuksen (806/1998) säännösten mukaisesti. Rahoitusasetuksen (181/2009) 19 a §:ssä tarkoitettu rahoituksen laskentaperusteena käytettävä opiskelijamäärä vuosina 2010-2012 on esitetty alla olevassa taulukossa.

Arvioitaessa sopimuksen opiskelijamäärien suhdetta toteutuneisiin opiskelijamääriin otetaan tässä seurannassa huomioon nuorten ja aikuisten ammattikorkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen, ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen, ammatillisten erikoistumisopintojen, avoimen ammattikorkeakouluopetuksen sekä maahanmuuttajien valmentavan koulutuksen opiskelijat koulutusaloittain ja opettajankoulutuksessa ammatillisesta opettajankoulutuksesta annetun lain (356/2003) mukaisesti järjestetyn opettajankoulutuksen opiskelijat.

Opetusministeriö tekee perusrahoitusta koskevat päätökset (yksikköhinta- ja valtionosuus/valtionrahoituspäätökset) vuosittain valtioneuvoston tekemien valtiontalouden kehyspäätösten ja valtion talousarvioiden puitteissa. Tarvittaessa opiskelijamääriä tarkistetaan sopimuskauden aikana myös sopimusosapuolten välisellä sopimuksella.

Koulutusala	2010	2011	2012
Kulttuuriala	409	408	408
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	636	627	627
Luonnontieteiden ala	178	183	183
Tekniikan ja liikenteen ala	2 251	2 231	2 221
Luonnonvara- ja ympäristöala	810	845	845
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	864	864	844
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	29	7	7
Opettajankoulutus	425	425	425
Summa	5 602	5 590	5 560

Hankerahoitus

Hankerahoitus voi kattaa enintään 60 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista.

Hankerahoituksen myöntämisen ehtona on, että ammattikorkeakoulun ylläpitäjä myöntää ammattikorkeakoulun käyttömenoihin vuosina 2010-2012 ammattikorkeakoulun yksikköhinnan ja opiskelijamäärän tuloa vastaavan euromäärän (perusrahoituksen) vähennettynä yksikköhinnan investointiosuudella. Yksikköhinnan investointiosuus on siirtymäkauden ajan rahoituslain 1.1.2006 voimaan tulleen muutoksen (1071/2005) siirtymäsäännöksen 5 momentissa säädetty euromäärä, 487,31 euroa opiskelijaa kohden vuoden 2005 kustannustasossa, vähennettynä siirtymäsäännöksen 6 momentin tarkoittamalla ennen lain voimaantuloa myönnettyjen ja vielä maksamatta olevien perustamiskustannusten valtionosuuksien määrällä. Yksikköhinnan investointiosuuden vuosittainen euromäärä löytyy Internet-sivuilta <http://vos.uta.fi/rap/> valittaessa ko. vuoden yksikköhinnat ja ammattikorkeakoulun (yksikköhinnan) määrätymisperusteet.

Hankerahoituksen myöntäminen edellyttää, että eduskunta myöntää tarkoitukseen tarvittavat määrärahat. Opetusministeriö tekee hankerahoituksista vuosittain erilliset myöntöpäätökset.

Opetusministeriö myöntää ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle hankerahoitusta vuosille 2011-2012 seuraavasti:

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toiminta 1 000 000 € (2011 500 000 €, 2012 500 000 €)

- Aluetta palveleva T&K-toiminta osana oppimista ja avointa innovaatioympäristöä (2011 500 000 €, 2012 500 000 €)

Strategiaa tukevat kehittämishankkeet 400 000 € (2011 200 000 €, 2012 200 000 €)

- KesäAMK (2011 100 000 €, 2012 100 000 €)
- Opintoprosessin tukeminen (2011 100 000 €, 2012 100 000 €)

Tuloksellisuusrahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää arvioinnissa parhaiten menestyneille ammattikorkeakouluille tuloksellisuusrahoitusta vuosina 2011-2012 vuosittain yhteensä kaksi miljoonaa euroa, josta miljoona euroa korkeakoulujen arviointineuvoston vuonna 2009 tekemän laatuyksikköarvioinnin perusteella valituille ammattikorkeakouluille ja miljoona euroa opetus- ja kulttuuriministeriön tuloksellisuusrahoituksen palkitsemiskriteerien perusteella vuosittain tehdyn arvioinnin perusteella valituille ammattikorkeakouluille.

Tuloksellisuusrahoituksen myöntäminen edellyttää, että eduskunta myöntää tarkoitukseen tarvittavat määrärahat. Opetusministeriö tekee tuloksellisuusrahoituksesta vuosittain erilliset myöntöpäätökset.

Sopimuksen voimaantulon edellytyksenä on myös, että Hämeen ammatillisen korkeakoulutuksen kuntayhtymä myöntää ammattikorkeakoululle edellä sovitut määrärahat

ALLEKIRJOITTAJAT

Sakari Karjalainen
Ylijohtaja

Minna Lintonen
Yhtymähallituksen puheenjohtaja

Anita Lehikoinen
Johtaja

Veijo Hintsanen
Rehtori